

ප්‍රජාධානය

సంపాదకీయం

గురువారం 21, జులై 2022

ଅଧ୍ୟକ୍ଷନ୍ଦ୍ରାନଂତେ ଦ୍ରୋପବି, ଅବିଵାସୀଲ୍ଲୋ ଅଶଳୁ!

మోది జవాబివ్వలేని ప్రశ్నలు!

పాల్కీ రామాయణం సుందర కాండలో నీతమ్మవారిని దర్శనం చేసుకున్న హనుమంతుడు, ఆమెను రావణుడు లంకలోకి తెచ్చి దాచిన విషయం గోవ్యంగా వుంచాడని, తానిప్పుడు బహిర్గతం చేస్తున్నానని, అది రావణ వినాశనానికి నాంది అని అంటాడు. అలాగే రావణుడి కొలువులో హనుమ ఆయన్ను ఉద్దేశించి మాటల్డడుతూ అంతవరకూ ఆయన చేసిన పుణ్యాన్ని అనుభవించాడని, ఇక మున్ముందు పొపం అనుభవించాల్సి వుందని పోచ్చరించాడు. ఇందులో ఒక సందేశం వుంది. ఒక ప్రభుత్వం కానీ, ప్రభుత్వానిధినేత కానీ, ప్రజాభీష్టునికి వ్యక్తిరేకంగా తీసుకునే నిర్ణయం ఎల్లకాలం గోవ్యంగా వుంచడం సాధ్యం కాదు. అలాగే, ఎవరసా సుదీర్ఘకాలం తాను అది చేశా ఇది చేశా అని చెప్పుకుని అధికారంలో వుండలేరు. ఇటీవల తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ప్రధాని మోదీపైన చేసిన వ్యాఖ్యలు గమనిస్తే, త వ్యటడుగు వేస్తున్న ప్రభుత్వానిధినేతల బండారాన్ని ఎవరో ఒకరు, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు బయటపెట్టే నమయం రాకపోదనేది స్వప్తంగా అర్థమవుతున్నది.జూలై 10న హైదరాబాద్ ప్రగితిభవనలో ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో కేసీఆర్ కేంద్ర ప్రభుత్వ గణాంకాలతోనే కేంద్ర ప్రభుత్వ వైఫల్యాన్ని సోదాహరణంగా విమర్శించారు. భారతదేశ దేశ చరిత్రలో అత్యంత అనుమతి ప్రధాన మంత్రి మోదీ అనీ, ఆయన ఎనిమిదేళ్ల పాలనలో దేశమంతా అవినీతేననీ, ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎన్నికెన బీజేపీయేతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కూల్చడమే మోదీకి తెలిసిన రాజదర్శం అనీ, మోదీ హాయాంలో క్యాపిటల్ డ్రైయిన్కు భారతదేశం ముందు వరున లో నిలిచిందనీ, న్యాయమూర్తులను పాత్రికేయులను బెదిరిస్తున్న ఆహంకరహారిత ప్రభుత్వం ఇదేననీ, దేశంలో అప్రకరిత ఎమర్జెన్సీని మోదీ అమలుపరుస్తున్నాడనీ, కొందరు ఎంపిక చేసిన వ్యాపారులకు మోదీ సేల్స్మ్యాన్ లాగా వ్యవహరిస్తున్నారనీ... ఇలా మరెన్నో నగ్న సత్యాలను భారతదేశ ప్రజల ముందూ, యూవత్ ప్రవంచం ముందూ నిర్భయంగా బహిర్గతం చేశారు కేసీఆర్. ఇలాంటి ప్రభుత్వం ఇక ఎక్కువ కాలం అధికారంలో ఉండడానికి తగదని స్పష్టం చేశారు. దాని మనగడ ప్రశ్నార్థకం అని చెప్పకనే చెప్పారు.కేసీఆర్ మీదియా నమావేశంలో చేసిన ప్రనంగం విన్నవారికి, మర్మాదు వార్తాపత్రికలలో చదివినవారికి అర్థమయ్యే విషయాలు చాలా ఉన్నాయి. అందులో ప్రధానమైనవి: బీజేపీకి పాలన చేతకాదు. ఎనిమిదేండ్ర పాలనలో మోదీ సర్కారు ఏ వర్గానికి మంచి చేయలేకపోయింది. జూటీయంగా.

ఆంతర్జాతీయంగా బీజేపీ ప్రజ్యలింపు చేస్తున్న సంకుచిత విష ప్రచారానికి తప్పకుండా విరుగుడు కావాలి. లేకుండా దేశం పెద్ద ప్రమాదంలో పదుతుంది ఎనిమిదేళ్ల వెందీ పాలనల్లో వ్యవసాయరంగంలో కాని, విద్యుత్తరంగంలో కాని, సాగునీటి రంగంలో కాని, ఒక్క మంచి పని జరగలేదు. దేశానికి కరంటు ఇవ్వడం, సాగునీట్లు ఇవ్వడం కనీసం మంచినీక్కేనా ఇవ్వడం చేతకాసి ప్రభుత్వం ఇది. దేశ రాజధాని ధీర్ఘాల్ని మంచినీక్కు లేని దొరాగ్య పరిస్థితినెలకొన్నది. తెలంగాణలో జరుగుతున్న అభివృద్ధిలో కనీసం 20 శాతం కూడా బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాల్లో జరగడం లేదు నిత్యావసరాల ధరలు చరిత్రలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా పెరుగుతున్నాయి. దేశంలో ఎవ్వడా లేనంతగా నిరుద్యోగంగా గరిష్టస్థాయికి పెరిగిపోయింది. విదేశి మారకప్రవృత్తిని నిల్వలు పోరాటికర్మారూపంలకరిగిపోతున్నాంఱా. ద్రవ్యోల్మణం పెరుగుదల, ధరల పెరుగుదల ఆగడం లేదు. రాపాంఱ దారంణంగా పతనమైంది. ఇంత జరుగుతున్నప్పటికీ ఇప్పటికిప్పుడు బీజేపీని పడగాట్ట ఆలోచన కేసీఆర్కు లేదు. వాళ్ల అహంకారం ఇంకా పెరగాలని, తప్పులు ఇంకా చెయ్యాలని గ్యారంటీగా చేస్తారని, ఆ రోజు కోసం ఎదురుచూస్తామని అన్నారు కేసీఆర్కు దానికొరకు అవసరమైతే జాతీయ పార్టీగా టీఆర్ఎవ్ రూపొంతరం చెందుతుందస్తి కేసీఆర్కు సూచన ప్రాయంగా చెప్పారు మహోరాష్ట్రలో మాదిరి ఏక్సాథ్రోఫిండ్ ప్రయోగం తమిళనాడులో కానీ తెలంగాణలో కాని అప్రజాస్వామికంగా నిరంకుశంగా చేస్తే ప్రజలు గట్టిగా శవ్యాగారం గంపెరిశి తెల్పురించారు. 75

ಅರುದಯನ ಸ್ವರಂ ಅಪುರೂಪ ಗಾನಂ

‘వొజో పాయర్ థా చుప్ సా రహతాథా... బైట్ బైట్ సీ బాతే కహతాతా’, ‘ఆంభే కాన్ పే రఖ్ కే నున్ఫాథా... గూంగే భామో షి యోన్ కే అవాజ్ సున్ఫాథా..’ లాంట్ గుల్జ్ గీతాలను 1980లో ఆలపించిన భూపేందర్ సింగ్ స్వరం క్రోతలను మర్లోకంలోకి తీసుకెళ్లింది. ఆ గంభీర స్వారానికి తోడు ఎలక్ట్రిక్ గిటార్, డ్రమ్స్ లాంట్ ఆధునిక సంగీత పరికరాలు ఆ పాటలకు గొప్ప ఉణిగ్నుతను సంతరింపవేసాయి. సాహితీ సంగీతాల మేళవింపయిన ఆ అల్యం నేటికీ క్రోతల గుండెల్లో పదిలంగానే వుంది. కేవలం ఆ అల్యమే కాదు ఇటు సినీ సంగీత ప్రపంచం లోనూ మరోవైపు గజల్ లోకంలోనూ సుస్థిర మయిన స్థానాన్ని పొందిన భూపేందర్ సింగ్ పోమారం (18 జూలై) ముంబైలో తనువు చాలించారు. సినీ సంగీత ప్రపంచం ఓ అరుదయిన స్వరాన్ని ప్రయోగశీలినీ కోల్పోయింది. రఫీ, కిషోర్ కుమార్, మన్మాదీ, ముఖేష్ లాంటి లెజెండ్రీ గాయకుల మధ్య తన అరుదయిన స్వరం, అపురూపమయిన దుఃఖగాంభీర్యాన్ని పలికించిన భూపేందర్ సింగ్ తన ముద్రను మిగిల్చిపోయాడు. అమృత్సరలో 1940లో జన్మించిన ఆయన పాడిన పాటలు ఒకటా రెండా ‘హోసం’ సినిమాలో ‘దిల్ దూండ్రె తా పై..’, ‘కినారా’లో ‘సాం ఘుం జా యే గా చహోరా యే బాదల్ జా యే గా.. మేరి అవాజ్ హీ పహాచాన్ పై..’ లాంటివి శిఖరాగ్రాన నిలిచాయి. అట్లా శాశ్వత కీర్తిన్నిసి సంపాదించుకున్న అనేక పాటలు పాడిన భూపేందర్ సింగ్ తన వృత్తి జీవితాన్ని మొదట అర్థభండియా రేడియోలో ఆరంభించాడు. చిన్నప్పటి నుండే సంగీతకారుడయిన తన తండ్రి వద్ద సంగీతాన్ని అభ్యసించాడు. గిటార్ వాయించడం అప్పుడే నేర్చుకున్నాడు. తర్వాత గిటార్ వాయిద్యం భూపేందర్ సింగ్ సంగీత యూత్రలో ఆయనతోనే వుండి పోయింది. మొదటి నుండీ గజల్ పైన మక్కువ వున్న భూపేందర్ సింగ్ చిన్నప్పదే వారా ప్రతికల్లో వచ్చే రచనలకు సంగీత బాటిలు కట్టి తన మిత్రులకు వినిపించేవాడు. తర్వాత ఫిల్మీ ఆల్ ఇండియా రేడియోలో సంగీతకారుడిగా చేరిపోయాడు. అప్పుడే రేడియోలో బహుదూర్ పా జఫర్ ఉత్సవాల్చి నిర్వహిస్తున్నారు. దాని కోసం భూపేందర్ సింగ్ ‘లగ్ తా నహీ జీ మేరా..’ గజల్ రికార్డ్ చేసాడు. అది కాస్ట్రో సూపర్ పిట్ అయింది. ఆ గజల్ను విన్న ప్రమము హిందీ సినిమా సంగీత దర్శకుడు మదన్ మోహన్ భూపేందర్ సింగ్కు తన సినిమా హకీఫతల్లో పాడే అవకాశం ఇచ్చాడు. ఆ పాటను

రథీ, తలత్ మహమూద్, మన్మాదేలతో కలిసి పాడాడు. తర్వాత రెండేళ్కకు ఖయ్యం నిద్దేశకత్వంలో ఆభరీ ఖత్ సినిమాలో భూపేందర్ సింగ్ ‘రూత్ జవా.. జవా రాత్ మహశురుబా..’ పాటతో సోలోగీతం పాడి తనను తాను నిరూపించుకున్నాడు. తర్వాత భూపేందర్ సింగ్ ఎస్టీ బర్జ్ న్ సంగీతంలో ‘జవెల్ తీఫ్’ సినిమాలో లతామంగేప్పుర్తో కలిసి పాడిన యుగళగీతం ‘పెంచట్ పే ఐసీ బాత్ చెలి ఆయా..’ పాట గొప్ప హిట్. ఇక ‘హూసం’ సినిమాకోసం గుల్జార్ రాసిన ‘దిల్ దూండ్ తా హై..’, నేటికే ఉ ద్విగ్రుభ్రతమయిన విరహగీతమే. ఆ పాటలో భూపేందర్ హార్న్ పుల్ వాయస్ అనితర సాధ్యమయింది. ఇక బాషార్ నవాజ్ రాసిన ‘కరోగే యాద్తో..’ పాట బాజార్ సినిమాలో హృద్యంగా సాగుతుంది. ఖయ్యం సంగీతం అందించిన ఈ సినిమాకు సాగ్రం సర్వదీ దర్జకత్వం వహించారు. అంతేకాదు పరిచయ్ సినిమాలో ‘బీతే నా బితాయే రహేనా..’ పాటకు లతామంగేప్పుర్తోకు జాతీయ అవార్డు వచ్చింది. ఆ పాటను లతాతో కలిసి భూపేంద్ర సింగ్ పాడాడు. దానికి ఆర్టీ బర్జ్ న్ సంగీతం, గుల్జార్ గిత రచన చేసారు. వాళ్కకు అవార్డు రాలేదు కానీ ఆ పాట చిరస్థాయిగా మిగిలిపోయింది. అట్లా తన 50 ఏండ్ల సంగీత జీవితంలో భూపేంద్ర మరెన్నో గొప్ప పాటలు గజల్ పాడాడు. అంతే కాదు అయినకున్న గిటార్ వాయించే ప్రతిభతో అనేక హిట్ పాటలకు తానే గిటార్ వాయించాడు. వాటిల్లో ‘దం మారో దం’ (హారే రామ హారే కృష్ణ), చురాలియా హై తుమ నే దిల్మో (యాదోంకి బారాత్), మహబూబా మహబూబా (పోలే) లాంటివాటిని ప్రముఖంగా చెప్పుకోవచ్చు. సినిమాలో పేరు ప్రభ్యాశులు సాధించినప్పటికీ భూపేందర్ సింగ్ తనకు ఇష్టమయిన గజల్ పాడడం మానలేదు. తన భార్య ప్రముఖ గాయని అయిన మితాలి సింగ్తో కలిసి అనేక లాంగ్ హై ఆల్వాప్స్ విడుదల చేసాడు. వాటిల్లో ముఖ్యమయినవి చెప్పొలంటే ఆర్టీ, చాందిని రాత్ లాంటి అనేకం వున్నాయి. భూపేందర్ సింగ్ అనేక మంది సంగీత కారులతో కలిసి పని చేసినప్పటికీ ఆర్టీ బర్జ్ న్తో పాడిన పాటలు విశేష ప్రాచుర్యం పొందాయి. గుల్జార్ గితాలకు ఆయన స్వరం ఎంతగానో అభ్యింది. ఇట్లా అటు హిందీ సినీ ప్రపంచంలోనూ ఇటు గజల్ లోకంలోనూ చిరస్థాయిలో నిలబడి పోయే గీతాల్ని పాడిన భూపేందర్ సింగ్ మరణం గొప్ప లోటు. తేరి అవాజ్ హీ పహచాన్ హై.

